

Чикаго відзначить Тиждень Поневолених Націй

Чикаго, Ілл. (Володимир Ничай). — Міжнародний Комітет Поневолених Народів у Чикаго під проводом Ільмараса Бергманіса (лотіша) влаштує у суботу, 18-го липня цього року, годині 12:15 по полудні на площі ім. Мейора Деллі (біля міської управи) маніфестаційне віче з участю о. Ліндстрема, губернатора стеїту Іллінойс Джеймса Томпсона, посади міста Чикаго Джейн Бірн, конгресменів Девінського, Анунція та Гайда, стейт-ового репрезентанта Мірона Куляса і представників поневолених народів.

М.Мартинюк перебраний головою Округи УНС в Скрантоні

Скрантон, Па. — В неділю, 17-го травня, в залі Українського Братського Союзу в Скрантоні відбулися річні збори Округу Українського Народного Союзу. Проф. Микола Мартинюк, голова Округу, привітав присутню головну передсідницю Округу Марію Душник, старшого обласного організатора Степана Гавриша і представників відділів УНС зі Скрантоні, Джесопу, Оліфанту і Дон-мору.

На внесок Івана Голика вибрано Управу на 1981 рік у такому складі: Микола Мартинюк — голова; Катерина Федірко — заступниця голови; Дженет Боленд — секретар; Микола Федірко — касир; Юлія Ташук і Василь Нагурний — члени. До Контрольної комісії увійшли Іван Ташук — голова, Микола Хомко і Степан Мелеш — члени.

Зборами проводила проф. М. Мартинюк, а Дж. Боленд секретарювала. Після прийняття протоколу зі минулорічних зборів, були звітування урядників Округу, а саме: голова М. Мартинюк звітував про організаційні проблеми Округу; Дж. Боленд, секретар і К. Федірко, касир, говорили про свою працю. Після дискусії над звітами і на внесок Миколи Федірка в імені Контрольної комісії ухвалено резолюцію уступаючій Управі Округу.

У своєму слові заступниця головної передсідниці Марія Душник зазначила на вступі, що головний передсідник УНС д-р Іван Фліс добре почуватися і робить постійний поступ у вищодолі. Вона склала призначення Округу за освітлення 85 відсотків річної квоти в 1980 році, підкреслюючи концентрис концентрованих зусиль Відділів Округу ще в цьому передконвенційному році. Пі-М. Душник дала короткий перегляд фінансового стану УНС, що постійно збільшується. Будівля УНСоюзу вповні вивантажена, включно з другим поверхом, де перед тим були приміщення редакції "Свободи", "Українського Тижневика", "Веселки" кні

С. Гавриш далі заявив, що Пенсильванія була на першому місці в організаційній праці, здобуваючи майже одну третину всіх членів УНС, зорганізованих у 1980 році. Треба, щоб втрати членів були компенсовані новими членами кожного року, отже, всі секретарі Відділів мусять приєднати певне число нових членів, покладаючись на нові роди забезпечення, які дає УНС. Рівнож, говорив С. Гавриш, Відділи УНС повинні брати участь і самі організувати (Продовження на ст. 3)

УСВТ „Чорноморська Січ“ відкриває свою 12-ту Спортову Школу

Ньюарк, Н.Дж. — В неділю, 19-го липня ц. р., тут на оселі УСВТ „Верховина“ в Глен Спей, Н.Й., УСВТ „Чорноморська Січ“ відкриває свою 12-ту з черги Спортову Школу. Як в минулих роках, в цьогорічній Спортовій Школі, учасники проходять вишкіл в чотирьох напрямках спорту, що їх проводимуть заавансовані інструктори: в копанню м'яча, під проводом тренера Ігоря Чупенка, Богдана Кравчука, Павло Гунчак; у відвані — Станіслав Добровольський; в тенісі — сестри Люба і Олена Матківські (багаторазні чемпіони американських і українських тенісних турнірів) та Юрко Цікало, колишній першун юнаків УСЦАК, інструктор тенісу американських шкіл і таборів; плавання стано-

вить четверту ділянку, яка теж матиме фахових інструкторів. Крім добрих тренерів в Спортивній Школі працюватимуть досвідчені опікуни якими є: Володимир Василяк для старших хлопців, Роман Леско — для молодших і Леся Гандзіл, професійна учителька, — для дівчат. Секретаркою Спортової Школи є Марія Бокало. Керівниками по два тижні на зміну будуть — Микол Стебельський і Омелян Твардовський, обидва засновники тієї Школи.

В цьогорічних чотирьох сесіях братимуть участь в середньому по 50 учасників в кожній. Бажаючі можуть голюситися на цьогорічний вишкіл, але вже до канцелярії Спортової Школи на оселі „Верховина“.

БОГДАН ДЕНИСИК ОТРИМАВ ВИСОКЕ ПРИЗНАЧЕННЯ

Вашінгтон. — В офіційному листку Департаменту торгівлі — Адміністрації для міжнародного торговельного обміну, з 18-го червня ц.р. говориться про високе відзначення Богдана Денисика, з Арлінгтону у Вірджинії, який був номінований на становище заступника асистента секретаря адміністрації в Департаменті торгівлі.

На цьому високому урядовому пості Б. Денисик відповідатиме за регуляцію експорту різних товарів, які мають відношення до крайової оборони і закордонної політики. Як відомо, Уряд ЗСА увів певні обмеження експорту товарів до комуністичних країн, які можуть використовувати американський матеріал для покращання свого озброєння та взагалі воєнних цілей. Від 1977 року Денисик очолював оціночний і аналітичний департамент аналітичної компанії у Вашингтоні, яка вже від довгого часу давала послуги Уряду, зокрема Департаменту оборони і програмі міжпланетарних польетів з ділянки інженерії і керівництва.

Раніше Б. Денисик був технічним керівником і інженером в центрі морської флотії де він, як компютерський спеціаліст, виконував різні дослідницькі праці. Після крайових виборів він був назначений співробітником президента Рональда Регена до комісії для перебрання влади від демократичної адміністрації.

Б. Денисиків сповнилося 34 роки життя, він походить з Нью Йорку, де закінчив студії і зробив магістерку з механічної інженерії. Він одружений і має дві дочки.

Д-р Б. Кузьма очолює Відділ УЛТПА в Новій Англії

Вестерлі, Ровд Айленд (Д-р І. Дідюк). — Тут, у домі д-ра Юрія Бурбелі в неділю, 14-го червня, відбулися річні збори Українського Товариства Північної Америки Відділу на Нову Англію.

Збори відкрив голова д-р Юрій Бурбела, вітаючи привітних, які різнож подав порядок нарад Зборів. Далше приступлено до вибору президи, до якої увійшли: д-р Тарас Ганушевський — передсідник, і д-р Іван Дідюк — секретар. По відчитанні протоколу з попередніх загальних Зборів, що його прийнято без змін, приступлено до звітів уступаючій Управі. Після звітів голова Контрольної комісії д-р І. Дідюк поставив внесок на ухвалення абсолютної уступаючій Управі, по якій слідкував вибір нової Управи.

Нову Управу одногослосно обрано в складі: д-р Богдан Кузьма — голова д-р Тарас Ганушевський — голова-елект; д-р Юрій Бурбела — секретар; д-р Михайло Яхук — скарбник; д-р І. Дідюк і д-р Іван Кизик — Контрольна комісія.

Д-р Богдан Кузьма, дякуючи за вибір, звернувся з проханням до членів скріпити товаришеске життя між членами відділу і місцевим українським громадянством. Українські лікарі повинні не тільки платити товаришеске життя та працювати.

У Мюнхені відкрито виставку українських мистців

У вівторок, 14-го липня, відбулося відкриття виставки 21 українського мистця. Вони виступили із 82 експонатами у Німецькому Банку у Мюнхені. Виставка триматиме до 31-го липня. Приміщення банку в дуже догідній положенні — в самому середмісті, недалеко ратуші, в т. зв. „зоні пішоходів“, недоступній для авт.

Виставка підготовлена для відзначення 60-річчя Українського Вільного Університету, і її відкрив впривідного доповіді ректор проф. д-р Володимир Янів.

Це є третя з черги цього роду збірна виставка в цьому ювілейному році. Перші дві, також в приміщеннях філіалів Німецького Банку, у Білефельді (10-27 лютого) та Детмольді (10-27 березня) втішалися великим успіхом і викликали поважний відгомін місцевої преси. Їх підготувала німецька Іх мисловсько-торговельна Гільдія в Білефельді, завдяки старанням почесного д-ра УВУ, відомого промисловця та торговельного судді в Білефельді інж. О.Троста. Завдяки цьому успіхові можна було добитися також згоди дирекції банку у Мюнхені через посередництво німецьких приятелів.

В основному виставка присвячена творчості сучасних українських мистців,

Міттеран і Шмідт узгіднюють свої позиції

Бонн, Західна Німеччина. В осіні цього року президент Франції Франсуа Міттеран згідно з планом мав відвідати Західну Німеччину, ревізитуючи канцлера Гельмута Шмідта, який відвідав його негайно підля інсталяції на пост президента. Але в зв'язку з нагальними потребами Міттеран відбув дододатні відвідини тепер, на яких він обговорив всі поточні справи з німецьким канцлером та його урядом. Розмови виявили тотожність поглядів у деяких справах, а в інших таке наближення, що без трудно можна було узгіднити, або підготувати узгіднення позиції обидвох держав.

Розмови обняли широкий обсяг справ і проблем, але були вони зосереджені докруги трьох найактуальніших питань: співпраці Франції з Західною Німеччиною, становища до Совєтського Союзу і до його зброєнь, які загрожують світові, а в першу чергу Західній Європі та до господарської зустрічі на вершиніх лідерів семи промислових націй, яка відбудеться 20-22 липня в Оттаві, Канада.

Співпраця західнонімецького уряду з французьким урядом за президентури попереднього президента Валері Жіскар д'Естена розвивалася відносно гармонійно й канцлер Шмідт та Президент Жіскар д'Ес-

Президент Бані-Садр організує спротив

Стамбул, Туреччина. — Довгу непевність, що диться з колишнім президентом Ірану Абольгассаном Бані-Садром, якого ісламська більшість парламенту позбавила посту Ірану, а прокуратура розсилає за ним гончі листи, закінчив Бані-Садр виданням прокламації до іранського народу. У своїй прокламації він повідомляє іранський нарід про продовження боротьби за свободу іранського народу та визнає його до політичної активізації.

Прокламацію Бані-Садра поширили турецькі засоби масової інформації, які одержали її завірений текст з Ірану, де перебуває й далі Бані-Садр. Прибув він по-тайки на терени замешалі курдами, які ведуть активну боротьбу проти тегранського уряду, вимагаючи для себе національно-політичних свобод, а в першу чергу повної автономії. Перебування колишнього президента на теренах повстанців курдів становить величезну підтримку для їхніх змагань. Це бо значить, що колишній президент і групи його прихильників підтримують змагання курдів.

У своїй прокламації Бані-Садр засуджує ісламський деспотизм, заповідає рішучу боротьбу проти нього й неминучість перемоги над ним. Він заявляє: „Я перес-

В Америці

РОЗМОВЛЯЮЧИ З КОРЕСПОНДЕНТОМ відомої економічної газети „Вол Стріт Джорнал“, державний секретар Александер Гейг всещільно підтримував політику президента Рональда Регена, кажучи, що Президент добре робить, коли дає спершу про поліпшення американської економіки, яка є підставою для розгорнення багатьох інших ділянок, зокрема дозброєння, допомога союзникам тощо. Без цієї поправки, — каже Гейг, — ЗСА не могли б вести ефективної політики і переговорів на вищому рівні.

СТЕЙТ КАЛІФОРНІЯ, яка постачає 70 відсотків овочів для цілої Америки, має проблему, у розв'язку якої включився сам губернатор Едмунд Браун і багато стейтських агенцій. З невідомих причин у садах і на полях Каліфорнії розмножилися мухи-шкідлики в такій кількості, що запобігти їхньому поширенню вже не можуть самі фермери, які попросили стейтський уряд прийти їм з допомогою. Очевидно, кажуть спостерігачі, багато овочів вже пропало, але дещо можна ще зрятувати. Губернатор Браун зарядив виселення багатьох місцевостей, щоб можна було розпочати зрушування пилі і садів спеціальною речовиною, яка вбиває шкідливців, але яка може пошкодити також людей. Востанній хвилині однак Браун, який є великим прихильником збереження природи, відмовився від повітряного зрушування, кажучи, що пропаде зелені, і наказав збирати овочі з дерев і скроплювати їх на землі. Така операція коштуватиме стейтський уряд кільканадцять мільйонів доларів.

РОЗПОЧАВСЯ З'ІЗД ПОЛЬСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Варшава, Польща. — У вівторок, 14-го липня ц.р., тут розпочався з'їзд Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії у якому беруть участь 1,964 умандатованих делегатів, з того 85 делегатів з партійної ієрархії, 43 з Центрального Комітету, 28 кандидатів в члени Центрального Комітету і 14 членів Політбюро. Решта це делегати з воєвідств в більшості обраних голосами членів, а не як це практикувалося раніше, назначені партійними лідерами. Всі вони репрезентують різні фракції в комуністичній партії Польщі.

Делегатом є також теперішній перший секретар компартії Станіслав Кая, який поставив вимогу, щоб у випадку його особи з'їзд вирішив чи він має далше залишатися на цьому пості чи ні, а не Центральний Комітет від якого пізніше залежить перший секретар. Якщо пропозиція Кая буде прийнята з'їздом, — а політичні обсерватори думають, що вона буде прийнята, бо популярність Кая серед делегатів не зменшилася, а радше зросла після виміни листування між ним і совєтськими лідерами, — то його позиція зміцніє не тільки серед членів компартії, але також в народі, бо він користувався мандатом обраних делегатів і не мусітиме в майбутньому числитися з думкою членів ЦК. Крім того ЦК ПОРП не зможе його звільнити з цього посту без згоди більшості делегатів.

Других три кандидати, яких есентуально береться під увагу, це консерватисти такі, як, наприклад Стефан Ольшовскі і Тадеуш Грабські, який останньо активно виступив проти Кая, заявляючи, що Польща під його керівництвом ніколи не

Совєтська преса покинула мовчати і вичікує вислідів з'їзду від якого, як кажуть політичні спостерігачі, залежатиме далше потягнення Москви щодо Польщі. В кожному разі в Москві не дуже певні чи задоволення дані у Варшаві Громикові можна вважати правосильними. Згадуваний совєтський репортер, стоячи перед збудованим за совєтські гроші Палацом культури у Варшаві заявив у висновку, що конгрес проходить в атмосфері збільшеної агітації проти „соціалізму і Совєтського Союзу взагалі“

У світі

ПРИВЛАДНІ ІСЛЯМСЬКІ ЧИННИКИ в Ірані намагаються якнайшвидше опанувати ситуацію, постану після усунення президента Абольгассана Бані-Садра та після знищення вибухом бомби в приміщенні Іслямської республіканської партії її лідерів, аятоли Махоммеда Бегешті та сімох інших членів ЦК тієї партії. Вибори президента, які відбудуться під кінець цього місяця, повинні вивипити прогалину, постану після усунення Бані-Садра. Дотепер кандидатами на той пост зголюсилось понад 70 людей і зголюшення перебувають далі.

Дотепер 67 кандидатів дискваліфіковано. Головним кандидатом вважають теперішнього прем'єра Мохаммеда Алі Раджа. Однак він втратив багато на популярності після опублікування своїх думок і проєктів дальшого законодавства і судівництва Ірану. В тих проєктах він запропонував поворот до середньовічних жорстоких методів, а в додатку до цього долав принципи плеємінної відплати — кров за кров, око за око, що навіть деякі ісламські чинники відкидають сьогодні. В той самий день, коли будуть вибори президента, відбудуться вибори для заміщення членів парламенту, які згинувли у бомбовому замаху в квартирі Іслямської республіканської партії. Мохаммед Джавад Бахонар, генеральний секретар Іслямської республіканської партії запіовів, що воєни цього року відбудеться з'їзд цієї партії, на якому виберуть нове керівне тіло та устійнять напрямні діяльності на майбутнє.

БРЕЖНЕВ ДАЛІ НАМАГАЄТЬСЯ прикрити совєтську агресію у світі, а особливо в Афганістані, Польщі та проти інших сусідів СССР, нібито мировими пропозиціями. В інтерв'ю, які він дав фінській соціал-демократичній газеті „Суомен соссіалідемократти“ він висунув ідею створення безядерної зони в басейні Балтичного моря, в яку входили б скандинавські держави, Фінляндія та Данія. Цю його пропозицію підхопила негайно вся совєтська преса й інші засоби масової пропаганди, які намагаються представити Брежнев миротворцем. Таке їхнє поступування не викликає ніякої несподіванки в світі, бо совєтські пропагандивні маневри відомі не відсьогодні. Гірше, що на їхній гачок ловиться дехто у вільному світі. Наприклад, колишній західнонімецький канцлер, а тепер лідер соціал-демократичної партії Західної Німеччини Віллі Брандт після повороту з Москви почав вести агітацію за тим проєктом Брежнева.

В ІЗРАЇЛІ ВІДЗНАЧЕНО урочисто річницю акції в Ентеббе, Уганда, наслідком якої вдалося ізраїльській бойовій групі звільнити понад сто закладників, схоплених палестинськими терористами. З ізраїльського боку в тій акції загинули тільки ті командири, який ішов на чолі своєї групи, а відтак прикривав наступ, полковник Єгнатан Нетаніягу. Полковник Нетаніягу був жидом американського походження, рідня якого й далі живе в ЗСА. Він добровільно повернувся на землю своїх прапредків і вступив у ряди ізраїльської армії. У центральному відзначенні акції в Ентеббе, яка відбулася 4-го липня 1976 року, виступив прем'єр Менахем Бегін. У своїй промові він підкреслив, що акція в Ентеббе була викликана невідхильною потребою звільнити загрожених смертю людей з крайньої небезпеки. Подібною до Ентеббе була акція летиуноської ескадри проти атомових споруд в Ірані. Ентеббе і Озірак є тими чужими назвами, які назавжди залишаться в нашій історії, як символ і як приклад, як поступати — сказав він.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх членів від надання матеріалів, які не відповідають загальному характеру видання. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор самостійно виражає задоволення. За адресою редакції надіслати кошти за підписом редакції. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАО 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Албансько-югославський спір

Недавно грецький уряд видав офіційну острого для урядів Югославії та Албанії, попереджуючи, що далі розгортання конфлікту між югославським урядом і албанською меншиною (1,300,000) в Югославії може спровокувати інтервенцію Советського Союзу.

Атський уряд не хоче бути втягненим у цей конфлікт, який, на думку греків, підсилює албанський уряд в Тірані, що згодом підтримує албанських націоналістів провінції Косово в Югославії. Поширення цього конфлікту може розпалити націоналістичні пристрасті інших національностей: хорватів, словенців, македонців, чорногорців і русинів-українців.

Грецькі офіційні чинники не скривають свого стурбованості з цього факту, що Югославія намагається втягнути Грецію в цей конфлікт, розуміється, по стороні Югославії.

В травні ц. р. югославський уряд опублікував мапу, яку нібито видав албанський уряд. На цій мапі є "Велика Албанія", яка включає чималі простори сучасних Югославії і Греції. Грецькі розвідки органи перевірили цю справу й довідалися, що мапу випустили албанські націоналісти в Західній Європі.

Зі свого боку албанський уряд осудив Югославію за її намагання підірвати добросусідські відносини Албанії з Грецією, проте у цій самій заяві албанці кажуть, що здорово думаючи частини грецької людності знають, що "проблема т. зв. Північного Епіру мертва й не має жадної будучини".

Це речення викликало, — як можна було сподіватися, — бурхливу реакцію з боку націоналістичних груп у Греції, які вважають, що південна Албанія, цебто Північний Епір, є грецькою етнографічною територією, де мешкає 300,000 греків. Ці самі грецькі націоналісти оскаржують тіранський уряд у народодобивчій політиці відносно греків у Північному Епірі, де понад 20,000 греків перебуває в албанських тюрмах і концтаборах.

Річ ясна, албанці заперечують ці обвинувачення, але Югославія підтримує цілковито грецькі претензії. Греція встановила дипломатичні зв'язки з Албанією в 1971 році, теоретично бодай не зазначаючи своїх змагань, за включення Північного Епіру в Грецію.

Недавно відбулася в Нью Йорку конференція Пан-Епірської Федерації Америки і Канади, на якій винесено резолюції, щоб албанський уряд, обороняючи інтереси країни нашого походження та наших братів в Північному Епірі, яким грозить фізичне винищення.

Грецький уряд пояснює, що турбота Греції з приводу розривів у Провінції Косово, викликана побоюванням, що совети можуть втрутити у конфлікт через нестабільність у Югославії та загальний неспокій на Балканах.

Закінчився весняний семестр у філії УКУ в Чикаго

Чикаго. Ілл.(УКУ). — В суботу, 6-го червня, закінчився весняний семестр у Філії Українського Католицького Університету в Чикаго. Кількомісними іспитами студентів педагогічного відділу і роздавання дипломів трьом випускникам попереднього року, як виконали педагогічну практику, Олександр Пошіванович, Тарас Біликів і Лідія Лушинська. В педагогічному відділі викладали в минулому семестрі: Раїса Мороз — правописні справи; Юрій Гасцький — історія Козацьчини, Мислав Семчишин — вибрані проблеми української культури, і Василь Маркус — Сучасна Україна. Разом студенти прослухали 62 години. В богословському відділі викладали о. Іван Кротець — Святе Письмо, і о. Петро Галада — Богословство і церковний спів; разом 36 годин.

У весняному семестрі продовжувався педагогічний семінар для учителів шкіл українства. Два семінари дав В. Маркус і один — Роман Державський. У четвер, 9-го квітня, відбулася публічна академія, доповідь доповідь гостя з Риму о. д-р Дмитра

Ні високий престиж, ні вага позиції в суспільстві ні роки служби на високих постах не забезпечують перед фальшивими оцінками, політичною наївністю, навіть безглуздя, а тим більше помилками. Власне такі думки приходять читачеві останнього числа квартальника „Форейн Аффейр“, літо 1981 рік. Мова про статтю доволі глибокого сенсатора, а перед тим члена Палати Репрезентантів стейту Мериленда Чарльза Метаяса молодшого.

На прицілі — Тиждень поневоленіх народів

У статті сенатора Метаяса „Етнічні групи і закордонна політика“ читач натрапляє на такі неточні й протилежні до дійсності інформації й твердження, на такі непорозуміння, що не хочеться вірити, що вони вийшли з-під пера сенатора. А це більше не можна зрозуміти, чим керувалася редакція цього поважного журналу, поміщуючи такий невчасний матеріал і пропонуючи своїм читачам такі відірвані від дійсності, а для американської політики небезпечні думки.

Ми не будемо розбирати цілої статті автора, бо це було б для щоденника забагато. Охочі прочитати її самі й вироблять свою думку на її зміст. Зрештою, не варто цілою статтею займатися, бо надиво в ній — надмір неточних даних, а висновки такі особливі. Ми коротко приглянемося тільки тій частині статті — четвертій, у якій він обговорює

Ярослав Гайвас

НЕВЧАСНІ Й НЕБЕЗПЕЧНІ ДУМКИ

справу „Тиждень поневоленіх народів“. Втім читачи ще раз і ще раз цю статтю, чомусь зроджується здогад, що саме цілою цій статті було засудити „Тиждень поневоленіх народів“, який саме тепер припадає.

Насамперед до генези резолюції Конгресу з липня 1959 року, якою схвалено цей Тиждень. Правдою є те, що пише сенатор Метаяс, а саме, що Конгрес США вербатим схвалив текст резолюції, запропонований головою УККА проф. Левом Добрянським. Але виглядає кепським жартом і несерйозністю, коли сенатор відкидається на якогось журналіста, порівнюючи резолюцію в справі поневоленіх народів до резолюції з такою прикладковою прохлямацією, як „Національний місяць гарячих ковбасок“, та каже, що резолюція про Тиждень поневоленіх народів була більш чим рутинною відповіддю бажанням американців, що їх країни походження поклали під советську домінацію. Ясно, що так це розуміє сенатор, але він не може мати претензії, що він висловлює думку ширшого кола американців, а американське суспільство і поготів. Можливо, що декому свобода народів варта стільки, що гарячі ковбаски, але ми можемо запевнити сенатора, що таких людей є дуже мало, зокрема в сво-

Будова мостів і контракти

Сенатор Метаяс бідкається, що Москва і особисто перший секретар ЦК КПРС Хрущов, висловив глибоке незадоволення з приводу ухвалення цієї резолюції. Чи ж не є це найкращим доказом, що удар по кому-

нізмові і російському імперіалізму був добре вимірний і задовільний тією резолюцією? Правда, є й такі американці, чи радше американські політики, які керуються викликанням задоволення Москви, а забувають про долю сотень тисяч і мільйонів людей. До чого це доводить, до чого вже довели, не будемо тут повторяти, бо це кожному відомо. Власне така політика, політика, яка бачила свою ціль, як пише сенатор Метаяс „будову мостів до Москви“, великі виробничі контракти — „sizeable manufacturing contracts“ — довела до сучасного безбачення, а навіть трагічного положення. Москва застерігає собі з неймовірним цинізмом абсолютне право „допомагати національно-визвольній боротьбі всіх народів“ без огляду на контракти, торговельні обороти і зиски. В Америці ще є такі, яких життя не навчило, і „великі виробничі контракти“ заслонюють їм світ Божий. Тут аж напрошуеться відоме твердження „товаришів“ Леніна, що капіталісти за дрібний прибуток готові продати мотузку, на якій їх можна буде повісити.

Та на цьому не вичерпуються жалюгідні погляди сенатора з Мериленду. „Чим далше в ліс, тим більше дерев“ — каже народна мудрість. Ось що він пише в цьому ж уступі своєї статті: „На протязі років, які одна чи друга східноєвропейська нація досягла дещо автономії від Советського Союзу, численні американ-

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Левенець

НОВА СТАДІЯ КРИЗИ У ПОЛЬЩІ

включно. Тон комуно-московського комунітару радше вказує, що Москва і країни Варшавського Пакту не планують у найближчому майбутньому жадної військової інтервенції у Польщі для „рятування“ соціалістичного ладу в тій країні, бо така інтервенція напевно на довгі роки підірвала б престиж Советського Союзу, тим більше, що вона була б уже котроує з черги інтервенцій, після інвазії на Мадярщину, Чехо-Словаччину, Афганістан і посередньо в багатьох країнах Африки при допомозі кубинських військових частин. Цього роду військове вмишування, на думку багатьох західних аналітиків, не тільки наставило б польський нарід проти комуно-московського імперіалізму, але зруйнувало б заходи Москви відновити нормалізацію стосунків між Советським Союзом і країнами Заходу, тобто повернути до життя політику детанту, яка в минулому приносила політичну і матеріальну користь не тільки для СССР, але також для його сателітів у багатьох відношеннях. Крім того інвазії військ Варшавського Пакту на Польщу підірвала б і так дуже вбогу советську економіку, яка дуже здеорганізована і у значній мірі уподібнюється

Змінна тактика

З тих і мабуть багатьох інших причин Андрій Громико вже не вимагав відкриття з'їзду Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, який відбувається у другій половині липня цього року, а тільки домагався запевнення, що Центральний Комітет і Політбюро ПОРП боронитиме на з'їзді комуністичну систему в Польщі, причаїть її до Варшавського Пакту і до економічної системи „Коміко-ну“, що своєю функціональністю уподібнюється до Європейського Економічного Ринку і має більше економічний, як політичний характер, однак він дуже зв'язує політичну країну і узагальнює їх від загальної економічної політики Москви.

Дещо дивно прозвучали в Польщі і на Заході ці вимоги Громики, бо досі польські лідери, ані навіть вільна профспілка „Солідарносьць“, ба навіть дисидентські групи в Польщі не квітували цих трьох вимог, а радше у рамках комуністичної системи домагалися певної демократизації жит-

тя, без чого комуністична партія в Польщі не зможе відіграти втраченої ролі керівника народних мас, і таким способом може прийти до повного заламання комуністичної системи взагалі.

Чи Москва дійсно зрозуміла свої попередні помилки зроблені у відношенні до Польщі, чи це тільки зміна тактики комуно-московських верховодів, покаже вже найближче майбутнє. Усі позначки „на небі і на землі“ вказують на те, що Москва не викресла дотеперішньої імперіалістичної політики, стосованої колись московськими царями і продовжуваної советським урядом після так званої жовтневої революції, жертвою якої впади численні, сьогодні поневолені народи. Зрештою, якщо повністю перчитати советський комунікат, то там видно не тільки „доктрину Брежнев“, але й інші советські погрози, які можуть здійснитися, коли ситуація у Польщі не зміниться або коли після з'їзду ПОРП народ вибере демократичний шлях життя і правління державою. Треба не забувати, — пише американський політичний коментатор Чарльз Йост, — що „доктрину Брежнев“ під сучасну пору становить не тільки безпосередню загрозу для Польщі, але також загрозу для міжнародного миру і безпеки світу, бож

Шістдесятилітня жіноча організація з чотирма тисячами членів, жінок різних політичних переконань, знявши організаційну звітність членів, які не зважаючи на нездорові ферменти в громаді, зуміли провести свою Конвенцію упорядковано, ділово, конструктивно, дискутуючи над проблемами, що стоять перед організацією США, яка вже має вироблену позицію в українській громаді та втілюється пошаною, завдяки успішній реалізації широкогогранного засягнута праці.

Та не лише цим заслужив США на признання громади, а також упорядкованість внутрішньої організації, що є запорукою дальшого росту США. Не будемо наводити інших прикладів внутрішньої упорядкованості, бо вистачить відкликати лише до останньої Конвенції, що була проведена на засади демократичних прин-

(Продовження на ст. 3)

Теодозія Савицька

Позитивний прояв

Редактор Іван Кедрин у статті „Загал української громади в ЗСА — здоровий“ („Новий Шлях“ — ч. 25, 20-го червня, 1981) вказує на перевагу позитивів в українській громаді в Америці поруч із жалюгідними негативами.

Автор подає декілька прикладів позитивних проявів: щевченкованча конференція і перша українсько-білоруська наукова конференція, влаштована заходом НТШ в Нью Йорку, містечків виставки в постійній галерії Об'єднання Українців-Мистців в Нью Йорку, або в Українському Інституті Америки, далі — праця Студентського Слова чи відтворення українського традиційного — селянського весілля з участю 50-ти учнів школи св. Юра в Нью Йорку.

А ми хотіли б ще додати до тих позитивів постійну безперерйну працю Українського Музею у Нью Йорку, зорганізованого США, що уже здобув велике признання в американському містечковому світі.

Також не можна поминути мовчанкою, а навпаки треба звернути особливу увагу української громади на недавню Конвенцію США (кінець травня) хоч і не в Нью Йорку, а у Філадельфії, що може послужити всякому добрим прикладом. Тож покористуємося нагодою написати дещо про цю замітну Конвенцію США, бо досі (коли пишу цю статтю) крім пресових звідомлень не було ні одної згадки про цей вияв конструктивізму і здорового вияву організованої української громади.

Конвенція США відбулася з участю рекордово великого числа делегатів, гостей та гарним бенкетом, що його зазначив своєю участю Митрополит Степан Сулик. Митрополит присвятив багато уваги організації США, прийнявши членство Головної Управи на авдієнції, а будучи гостем на вечері з членами Головної Управи напередодні Конвенції, у своїй чудовій промові захопив членство до дальшої праці.

Конвенція США відбулася з участю рекордово великого числа делегатів, гостей та гарним бенкетом, що його зазначив своєю участю Митрополит Степан Сулик. Митрополит присвятив багато уваги організації США, прийнявши членство Головної Управи на авдієнції, а будучи гостем на вечері з членами Головної Управи напередодні Конвенції, у своїй чудовій промові захопив членство до дальшої праці.

Всі підстави думати, що США і надалі підіє цією самою дорогою, бож одна мода члена сказала в її виступі-панелі: „Те що я є в США завдячую своїй мамі, що була членкою США. Ми дуже багато навчилися від наших матерів і бабунь, а тепер прийшов час, щоб віддячитися за це всім і дати українській спільноті щось від себе і тому я є тут“.

Вірно, що дальший приплив молодого членства до США спричиниться до ще більш активної дії США, що дає запоруку, що мода мати-членка США не залишиться байдужа до української громади і в такому ж дусі виховає своїх дітей!

Так ми кинули кілька по-конвенційних рефлексій, бо відчувалося, що українська громада в певному напруженні очікувала цієї Конвенції США як іспиту зрілості членства. І членки США здали свій громадський іспит зрілості з найвищим відзначенням.

Можна було сподіватися, що будуть в українській пресі коментарі з приводу цієї Конвенції, які підкреслювали б її позитиви, засвідчували б, що ця Конвенція може бути прикладом, як можна гармонійно співпрацювати для досягнення найвищих ідеалів.

статуетку Богородиці та вишивану серветку, а присутні прочани залишили велику суму грошей на викинення храму і забудову біля церкви, яка крується своїми копулами серед чудової природи, що її видно з площі базиліки і від чудотворної гроти-печери. Хоча паломники змучені докраю, але ніхто не відмовився відбуту хресну дорогу на гору за горішню базиліку. Подивляємо мистців, які зуміли відтворити всі станції хресної дороги нашого Спасителя на Голготу. Здається, що ви є учасниками цієї події, яка відбулася 2000 літ тому, коли через терпіння Христа прийшла любов, прощення, надія і мир у серцях людей.

На закінчення нашої прощі в Лурді 18-го травня учері нам приділено час біля гучномовців під час вечірньої процесії. Наш провідник о. шамбелан Степан Чомко проказав молитви українською мовою і благання до Діви Марії про допомогу для знедоленої України і її терплячого народу. По молитвах співали набожні пісні, які наші прочани старалися якнайкраще виконати. До успіху цього вечора багато причинилися Марія Луїза з Англії. Готуючись до вильзду з Лурду, дехто відбув купіль у холодній воді, що витікає з чудотворної гроти. Всі ми, однак, набрали цілющої води, накупили дрібних пам'яток, які посвятили наші священники. Ранком 19-го травня вихали ми до Парижа електричним поїздом. Дивлячись з вікон околиці південної Франції, ми зауважили візрече ведені господарства з посівами збіжжів культур та інсталяції проводів наводнення.

Париж

До Парижу прибули ми за шість годин на дуже велику та рухливу залізничну станцію. Видно, що з транспорту залізничні тут користуються більше чим в Америці. Хоч багато з нас звиділи різні країни світу, однак Париж захопив нас своєю красою та розмахом великого елегант-

(Закінчення на стор. 4)

Ірина Ракуш

ПРОЩА ДО ФАТІМИ ТА ЛЮРДУ

II
Лурд

Два дні їзди автобусом через гори Сієрра-Наваго північної Іспанії і ми приїхали 16-го травня ц. р. до містечка Лурду, яке розташоване у мальовничих горах Піреней південної Франції. Програма в дорозі була така сама, як у попередніх днях. Спільні молитви на вершині, розважання, релігійні пісні та науки, що їх нам проповідував о. Степан. Дождаючись до Лурду, ми помітили багато великих автобусів, які везли прочан здорових та хворих на відпуст в надії одержати ласки uzдоровлення Непорочної Діви Марії.

Минуло 122 роки від чудесних появи Матері Божої в Лурді, коли пастушка Бернадетта дістала доручення від небесної Царини: „Піди й скажи священникам, щоб тут збудували церкву, та щоб сюди приходили процесії“. Напевно Небесна Ненька радіє, коли глядить з висот на величаві, маєстатичні святині, здвижені на її честь і хвалу та тисячі Божого Люду, що приходять з процесіями і духовними провідниками хвалити її та просити ласк для туземного життя та заступництва перед престолом Бога Отця і Сина на вічне й щасливе життя після смерті.

Нашим провідником у Лурді був о. Василь Прийма, парох південної Франції з осідком у Тулузі і Лурді, невтомний працівник у Христовому винограднику. Він постарався, щоб ми йшли разом з українцями з Франції у величавій процесії із свічками-вечері, 16-го травня з написом на транспаранті-Україна та національними прапорами. До нас долучувалися інші групи українців, які не мали таких написів чи прапорів. Процесія із свічками починається кожного вечора в год. 9-й від гроти (печери), де з'явилася Матир Божя пастушці Бернадетті. Вона обходить велику площу базиліки та зупиняється при

Готові до лету

Нью Йорк, Н. Й. (П. Г.). — цього літа заходом Фондації УВУ в Америці, а зокрема при батьківській допомозі української спільноти, понад 40 студентів візьме участь в різних навчальних програмах літнього семестру УВУ в Мюнхені. Крім цього, 23 студенти беруть участь у двотижневій програванні „Стежками батьків по Європі“.

Більшість наших студентів, вперше у своєму молодому житті, буде мати можливість провести це літо зі своїми ровесниками — подругами і друзями з різних країн нашого поселення — в Українському Вільному Університеті, центрі української незалежної науки і духовності.

Біля 40 професорів з різних галузей української науки і культури викладає і веде семінарні праці в УВУ. Викладачі охоплюють важливі ділянки українського буття, як, наприклад: історія, мова, культура, мистецтво, соціальні науки, економіка, право, педагогіка тощо.

Спільне перебування студентів в українському гуртожитку, на курсах, прогулянках, а зокрема зі своїми ровесниками і професорами, які постійно живуть у різних країнах, ми будемо старатися використати на те, щоб створити велику багатоміліонову українську родину поза межами батьківщини. Тип українця в діаспорі. Де лише доля чи професійна праця не закине молодих українських людей сьогодні, у майбутньому у їх зрілому віці всюдю вони знайдуть своїх друзів, рідних по крові братів і сестер, таких самих як і вони синів і дочок поневоленої України. Спільний обмін думками підготує їх до завдань у країнах інших поселень, а набуте знання і спільність почувань буде унапрямовувати їх далі шляху.

Група студентів перед відлетом. Зустріч з управою Фондації УВУ і Вірою Шумейко.

Управу Фондації гордиться Вами, дорогі мешкани, добродії і жертводавці, подружжя Марія і Микола Бойчуки, мгр Марія Гук з родиною, інж. Софія Гасвська, УНС, дир. П. Матійців, Микола М. Новак, Микола Попович, УБС, К. Коленько, д-р Малашук та багато інших, які є рівнож тими, які у своїх завіщеннях або в їх імені створили стипендійні фонди (д-р М. Сосновський, В. Герич, проф. В. Стецюк, І. Колодій, Р. Бакалець і інші).

Ми вдячні за те, що Ви зрозуміли всеукраїнську місію, яку виконує УВУ для української діаспори, пам'ятаючи, що тільки „у своїй хаті своя правда“. Ваш вклад і пожертви на стипендії через Фондацію УВУ не тільки продовжить наші спільні бажання і змагання, але сторицею цей живий капіталовклад буде повернений українській спільноті в діаспорі.

„Прогрулянка стежками батьків по Європі“ є частиною курсу Слов'янська Культура і Цивілізація. Студенти відвідують центри і культурні надбання української еміграції в Європі. Відбудуться зустрічі із українською молоддю європейських країн, відвідують ряд визначних осіб в Європі, а також зложуть квіти на могилах творців новітньої історії України, похованих в Парижі, Роттердамі, Люксембурзі і Мюнхені.

Прогрулянку підготувало і оформило безкорисно Подорожне Бюро Ковбаснюк Агенція під зарядом Віри Шумейко, за що їй належить шира подяка від всіх учасників.

Тринадцятирічний Віктор Марків гратиме з відомою оркестрою

Нью Гейвен, Конн. — Тринадцятирічний музикант Віктор Марків з Вудбріджа, Конн., виступить як соліст з симфонічною оркестрою Southern Connecticut Symphonic Pops. Віктор гратиме Гайдна фортепіанний концерт Д-дур у четвер, 16 липня, о 8-й год. вечора у Лайман Авдиторії в Південно-Коннектикуському стейтовому коледжі. Цей концерт є третім із серії п'яти концертів, улаштованих сьомий рік цим коледжем для поширення музики серед місцевого населення. Солістами звичайно є відомі професійні музиканти, які були або тепер є зв'язані з Нью Гейвеном. Southern Connecticut Symphonic Pops оркестра до 1980 року була під зарядом коледжу, яка через бюджетові труднощі в коледжі мусила заснувати

корпорацію і має тепер самостійне керівництво. Диригентом під час виступу Віктора буде його батько проф. Богдан Марків, який є ввесь час концертмайстром цієї оркестри, щорічно виступає з нею як соліст-скрипаль і є диригентом-гостем.

Віктор — це другий учень проф. Б. Маркова, який виступить з цією відомою симфонічною оркестрою.

ДОДАТОК ДО ПОВІДОМЛЕННЯ К-ТУ

Г.СНІГІРЬОВА
Громадський комітет для видання творів Гелія Снігирьова з осідком у Рочестері, Н.Й., повідомляє, що до його складу приєдналися ще наступні особи: ред. Іван Смолий, Віталій Бендер, Микола Валер, Тоня Горохович і Іван Дубилко.

Замість квітів на могилу в ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п. радника
ДМИТРА ЛЕВЧУКА

складає 30.00 доларів
на СЕМІНАРІЮ СВ. СОФІЇ в Бавнд Бруку, Н. Дж.
родина ВАКУПОВСЬКИХ

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

підписати сумною вісткою з Членами Товариства, Приятелями та Українською Громадською що дня 12-го липня 1981 року відійшов у Вічність

св. п. д-р мед.

БОГДАН ЗЕНОВІЙ ГУК

Активний лікар, старшина УПА, кол. діяльний член студентських громад, голова ЦЕЗУС-У.

Опечалений Дружині Марії, Дітям та всій Родині найщиріші співчуття складає —
ГОЛОВНА УПРАВА УЛТПА

В Сороковий день смерті
мого Найдорожчого ЧОЛОВІКА

бл. п. д-ра

СВЯТОСЛАВА ЗЯТИКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ

у понеділок, 20-го липня 1981 р., о год. 8-й ранку
в церкві св. Івана Хрестителя при Сенфорд Авеню в Ньюарку, Н. Дж.

Прошу згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

ДРУЖИНА І РОДИНА

Зі сумом повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,
що 12-го липня 1981 року, на 59-му році життя, упокоївся в Бозі,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ЗЯТЬ

бл. п. д-р

БОГДАН ЗЕНОВІЙ ГУК

нар. в с. Іскань, пов. Березів, Україна, старшина УПА, провідний член ОУН, член Товариства кол. Воїнів УПА в ЗСА та від молодих лід громадсько-політичний діяч.

ПАРАСТАС в середу, 15-го липня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Sumegows, St. Petersburg, Fla.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 17-го липня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Ярем, 129 Схід 7-ма вул. в Нью Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 18-го липня 1981 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Нью Йорку, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Горем прибиті:

д-р МАРІЯ — дружина
д-р СТЕПАН — син з дружиною НЕНСІ
ЗЕНОВІЯ І РОМА — дочки
ЕВСТАХІЯ МАНАЦЬКИЙ — тесть
та ближчі і дальша Родина в ЗСА і в Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомих,
що в неділю, 12-го липня 1981 р. в Гартфорд, Конн., несподівано, відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ІЛЛЯ ПАНАХИД

ПАНАХИДА у вівторок, 14-го липня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Талерського.

ПОХОРОН — в середу, 15-го липня 1981 р., о год. 9-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Михаїла, а відтак на церковний цвинтар в Глестонбері, Конн.

Тяжким горем прибиті:

НАДІЯ — дружина
ЯРОПОЛК І ЮЛІАН — сини
Ближчі і дальша Родина в ЗСА й Україні

Нема то як на Союзівці!

Осепі
Українського
Народного
Союзу
в Кетсипльських горах
біля м. Кергонксон, Н. Й.

КОЖНОЇ П'ЯТНИЦІ

ЗАБАВА при звуках оркестри „Союзівка“
під кер. Леоніда Вербицького

Конферансьє — Аня Дидик

Субота, 18-го липня 1981 р., год. 8:30 веч.
МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА —
АНСАМБЛЬ СОЮЗІВКА
Ліда Гаврилюк — сопрано

Субота, 25-го липня 1981 р., год. 8:30 веч.
Секстет „НАМИСТО“ з Вашингтону

Год. 10-та веч. — ЗАБАВА при звуках
оркестри „Союзівка“, під керівництвом
Аліка Худолія

Неділя, 26-го липня 1981 р.
ВИСТАВКА КАРТИН
ІРИНИ ГОМОТЮК-ЗЕЛИК

Субота, 1-го серпня 1981 р., год. 8:30 веч.
Хор „ДУМКА“ з Нью Йорку
Микола Фабрика — баритон
Акомпан'юмент — Ірина Фабрика

Год. 10-та — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо“

Неділя, 2-го серпня 1981 р.
ВИСТАВКА ОБРАЗІВ
МИХАЙЛА МОРОЗА

Субота, 8-го серпня 1981 р., год. 8:30 веч.
КОНЦЕРТ
Андрій Добрянський, бас-баритон Метрополітальної Опери, Нью Йорк
Галія Стрілець, скрипка
Тома Гриньків, фортепіан

Велика холоджена зала „Веселки“
Тел. Союзівки — (914) 626-5641

ЗУСТРІЧ 81 — КОЛИШНІХ УЧНІВ ГІМНАЗІЇ БЕРГТЕСГАНУ

10-го і 11-го жовтня 1981 року
в Glen Spey, N.Y.

Оркестра Гірнака і багато несподіванок.

Просимо записуватись до

Ukrainian Fraternal Association
"Werchowyna"

Glen Spey, N.Y. 12737

Tel. (914) 856-1323

Нова стадія...

(Продовження зі стор. 2)

вона дає Москві можливість вислати практично в усі закутки світу свої війська для рятунку „соціалістичної системи“, як це вона, наприклад, зробила в Афганістані, перекресливши плани багатьох західних країн на Близькому Сході і біля Перської затоки.

Подивувідна постава поляків

Очевидно, советський комунікат вклучає також стратегічні моменти, підкреслюючи, що Польща має чимале оборонне значення для соціалістичних країн „загрозених капіталістичним світом“, і „розбудованого до нечуванних меж Північно-Атлантичного Союзу“. При тому советські засоби масової інформації говорять тільки про безпеку Советського Союзу, не згадуючи ні словом, що Польща в їхньому розумінні є також суверенною державою і мала б таке ж саме право, як СССР, дбати про безпеку своєї країни сама і в спосіб, який найбільше для неї підходить.

З цього і висновок, що до справжньої нормалізації стосунків між Москвою і Варшавою ще дуже далеко. Криза в Польщі ввійшла тільки у нову фазу, з якої полякам буде важко вийти без належної допомоги Заходу і тривання внутрішнього спаяння, яке викликає подив у багатьох народів світу. Єдиність — це запорука усяких успіхів, що й усвідомили собі поляки і їхні церковні та світські провідники, які у кожному відношенні пішли разом з народом, не залишивши його на поталу комуністичним ячейкам. Постава поляків дала нагоду президенту Роналду Регену заступити супроти СССР так звану політику сполучення між переговорами і советською поведінкою (linkage), яка, як показала практика, в дійсності є політикою стримування комуністичної агресії.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ МУЗИКИ, СПІВУ й ТАНЦЮ „ГОМІН УКРАЇНИ“

присвячений корифеєві українського театру
Йосипові Гірнакові

у п'ятницю, 21-го серпня 1981 року, год. 8-ма увечері
(у випадку дощу, в суботу, 22-го серпня 1981 р., год. 8-ма увечері)

НА ВСЕМИСЬКОМУ ФОРУМІ

Robin Hood Dell East, Ridge Ave. at Huntingdon St., Philadelphia, Pa.

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

- АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ, бас-баритон Метрополітальної Опери
- ЛАРИСА МАГУН-ГУРІН, сопрано
- ЮЛІЯ ОСІНЧУК, концертна піаністка
- ЕВЕЛІНА БЕЛЮЦЬ, драматична акторка Чернівецького театру
- ЧОЛОВІЧИЙ ХОР „ПРОМЕТЕЙ“, диригент Михайло Дябога
- ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ „ВОЛОШКИ“, основниця Зоя Граур Корсунь
- мистецькі керівники: Олександр Граур і Софія Януш
- УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСКА СТРУННА ОРКЕСТРА, мистецькі керівники: Фред і Юрій Лем
- ТОМА ГРИНЬКІВ, ЛЕОНІД ВЕРБИЦЬКИЙ та ІРЕНА ПЕЛЕХ, акомпаньйори

РЕЗЕРВОВАНІ КВИТКИ набувати в домі Українського Конгресового Комітету Америки, 5004 Олд Йорк Роуд, Філадельфія, та в крамничках: М. ГАНУСЕЙ „ОРИОН“, „КОСМОС“, „АНТАЗІЯ“ і П-ва ЛУКАСЕВИЧ. В околиці Френклін вулиці — на „ВОЗНЕСІННІ“, а на Френкфорд у п. МИРОНА БАРАНЦЬКОГО.

Український Фестивальний Комітет запрошує все Українське Громадянство Філадельфія та околиці, зокрема Аппетану, Бетлгема, Бриджпорту, Вільмінгтона, Істону, Трентону, Честеру, Фінксвіллу та інших до масової участі.

ПРИХОДІТЬ ІЗ СВОЇМИ РОДИНАМИ й ЗАПРОШУЄ СВОЇХ АНГЛОМОВНИХ СУСІДІВ І ПРИЯТЕЛІВ.

В ОЛСТЕРІ, ПІВНІЧНИЙ ІРЛАНДІЇ, протестанти приготували масові виступи на день 14-го липня, який вони називають „Орейндж дей“. Католицькі екстремісти, які не хотіли допустити до того й загрозили, що підложать бомби в місті, де збиратимуться й маршуватимуть протестанти, а навіть в одному місці підложили бомбу. Дійшло до ударів між обидвома ворожими таборами, під час яких один чоловік загинув від ножа.

НА ПАКІСТАНСЬКО-ІНДІЙСЬКОМУ КОРДОНІ множаться збройні удари. В третьому з черги ударів загинуло п'ять пакистанських вояків. Індійське інформаційне агентство подало, що удар був викликаний пакистанськими вояками. Пакистан заперечив це.

Проща до Фатіми...

(Продовження зі стор. 2)

ного міста. Оглядали ми Париж, так би мовити, похачем, бо що ж можна оглянути за два дні?.. Та все таки бачили ми вежу Айфля, катедру Нотр Даму. Арку Тріумфу, церкву королівських гробів та інше. Плавба кораблем по Сені увечері залишає глибоке і присне враження панорами столиці.

Ми мали змогу оглянути наші українські місця в Парижі завдяки Марці Калитовській, довголітній жительці Франції, яка широким зацікавленням. Спершу відвідали українську католицьку церкву, де парохом є о. канцлер Михайло Левенець. Як відомо, євхаристією Франції є єпископ Володимир Маланчук. О. Левенець дуже радо нас прийняв та пояснив дещо про нашу церкву. Сама церква, це колишня шпитальна каплиця монахинь, до якої принесли у травні 1926 року з вулиці смертельно раненого Головного Отамана, Президента УНР Симона Петлюру на вигнанні. У притворі є пропам'ятні таблиці, на яких описано українською та французькою мовами цю жахливу подію. Тут о. Степан відправив молебень за спокій душі Покійного, будівничого української незалежної держави у 1918-20 років. Прощасмося з отцем парохом та пішки йдемо відвідати могилу С. Петлюри. Цвинтар тут вдержаний у вірцевому порядку. Всім тим українцям, які планували, трудилися та фінансували будову пам'ятника, що його закінчено в 1963 році, належить честь і слава. Чорний граніт, з якого збудований пам'ятник і бронзове погруддя виконані по-мистецьки, виглядають імпозантно, репрезентативно. Тут спочиває разом з Отаманом його дружина Ольга та дочка Леся Петлюра. В Парижі прощаю нашу групу паломників та їду зі своїм мужем на кілька днів до Англії.

Лондон

Одна година лету з Парижу і ми вже в Лондоні, де зустрічає нас мрячна та холодна погода... Англії зовсім інші красоти, мова та звичаї. Оглядаємо важливіші історичні будівлі: королівську палату, старинний замок-музей у Віндзорі, збудований 1580 року. Ми замешкали в будинку Українського Католицького Університету. Відвідали домівок Союзу Українців Великої Британії, де були на імпресі святої Матері у неділю, 24-го травня, вислухали святу Літургію в українській катедрі та оглянули церковні забудовання. Під час нашого короткого перебування ми зустрічали багато наших земляків, які мають бажання виїхати до Канади чи ЗСА.

Повернувшись додому дякуємо Пречистій Діві Марії за те, що ми щасливо відбули нашу подорож та за успіх нашої відбуті прощі як і заслаємо до її стіп молитви, щоб Україна була знову вільною, щоб ми могли відбутися прощі до наших святих місць Зарваниці, Гогоша, Почасва та помолитися разом з нашим вільним, побожним народом перед чудотворними образами Матері Божої в Україні.

Перші прочани зі ЗСА біля української католицької церкви в Лорді, південна Франція. Посередні стоять: о. шамбелян Степан Чомко (ліва) та о. Василь Прийма — будівничий і парох церкви в Лорді.

Кінець

ТЕМА СИМПОЗІУМУ

Вінформаші, Гарвардська літня школа розпочала працю" трапилися помилка у назві теми симпозіуму. Речення має звучати так: „В поведінку увечері, 27-го липня, Мирна Косташ, проф. Марта Богачевська-Хом'як з Мангеттенвіл коледж і докторант Гарвардського університету Наталія Пилип'юк візьмуть участь в симпозіумі на тему: „Фемінізм і українська еміграція“.

УЧНІ АКАДЕМІЇ СВ.ЮРА ОДЕРЖУЮТЬ СТИПЕНДІЇ

Софія Марта Івашків

Люба Вижницька

Марія Дрогобицька

Марія Вагович

Сестра Моніка, ЧСВВ, директорка Академії св. Юра в Нью Йорку, повідомляє, що чотири учениці з 34-ох цюгарічних абсолювентів одержали „Regents Scholarship“, а саме: Марія Дрогобицька, донька Михайла Дрогобицького; Софія Марта Івашків, донька Євгена та Євгенії Івашків, та Люба Вижницька, донька Ярослава та Марії Вижницьких. Ці стипендії одержують всі сеньйори в стейті Нью Йорк, котрі осягнули найвищі оцінки на своїх „Scholastic Aptitude Tests (College Boards)“. Із вичислених стипендістів М. Дрогобицька планує студіювати історію в Фордгем університеті, С. Івашків — точні науки в Барнард коледжі, а Л. Вижницька — архітектуру в Нью-Йоркському університеті. В додатку до того, Марія Вагович, донька Анни Пилип, одержала повну стипендію в коледжі св. Францішка в Брукліні. Марія планує студіювати „business administration“.

М. Дрогобицька є членом 86-го Відділу УНС. С. Івашків належить до 5-го Відділу, а М. Вагович до 172-го Відділу.

Успіхи учнів Академії св. Юра

У суботу, 13 червня цього року, відбулася градація 31 учня Академії св. Юра. Службу Богу відправив о. Леа Голдей, ЧСВВ, після якої учні, учителі, батьки та гості перейшли до шкільної авдиторії.

Градаційну програму розпочав молитвою Владика Василь Лостен, єпископ Стамфордський. Після молитви відспівано американський та український гімни. Привітальне слово в українській та англійській мовах виголосила Таня Поритко, друга найкраща учениця в Академії, середня висота оцінок якої за чотири роки була 95.42.

Святочну промову виголосив Владика Іннокентій Лотоцький, єпископ Чикагський. Після святочної промови Владика Василь вручив абсолювентам дипломи та нагороди: Марта Івашків — 1,000 доларів за найкращі успіхи в науці зі Стипендіального Фонду Турянських; Таня Поритко — 750 дол. другий найкращий учениць від Української Федеральної Кредитівки „Самопоміч“; Марія Вагович — 500 дол. третій найкращий учениць від Батьківського Кружка при Академії; Люба Вижницька — 250 дол. за високі оцінки в науці від Товариства „Самопоміч“; Марія Дрогобицька — 300 та Сте-

фа Доляк — 200 дол. за високі оцінки в науці від Українського Народного Союзу; Юрій Ганкевич — 100 дол. за найкращі оцінки з релігії від Марії і Юліана Бачинських та 100 дол. від Віри і Антона Шумейків; Микола Грицькован — 100 дол. за високі оцінки з українських предметів від 83-го Відділу СУА. Оля Загіна — 100 дол. за оцінки в науці від крамничі „Арка“; Михайло Весоловський — 100 дол. за високі оцінки з українських предметів від Об'єднаного Комітету міста Нью Йорку; Дарія Колосій — 25 дол. за поступ в науці від 104-го Відділу СУА; Михайло Кушнір та Марія Львів — 50 дол. в бондах за поступ в науці від дра В. Барона.

Л. Карагей, А. Душай, М. Яблонський, І. Кузан, Б. Семіш, М. Томашевська — по 25 дол. кожний за добровільну допомогу в школі від дра В. Барона; Іван Барна — 100 дол. за найкращі оцінки в спорті від Українського Спортивного Клубу; М. Івашків, Т. Поритко, І. Рєєт, М. Весоловський, О. Загійна — 50-доларові бонди від „Провидіння“; Іван Кузан — нагороду від Автомобільного водівського бюро міста Нью Йорк; Стефа Доляк — 100 дол. нагорода від Робіничного Союзу; Марта Івашків — губернаторська нагорода за найкращі оцінки в науці; М. Івашків, Т. Поритко, М. Вагович, Л. Вижницька, М. Доляк, Ю. Ганкевич, О. Загійна, Л. Карагей і М. Грицькован — державні нагороди для учнів середніх шкіл за високі оцінки в науці.

Після роздачі дипломів та нагород Марта Івашків виголосила прощальне слово в українській та англійській мовах, найкраща учениця Академії, середня висота оцінок якої за чотири роки була 96.84.

Кінець слово виголосив протоігумен о. Патрикій Паша, ЧСВВ. Програму закінчено відспіванням шкільної „Alma Mater“.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Темі

Підкарський довідник, книжка у твердій темпозолотій обгорітці із золотими зображеннями мистця МІХ. ХАЛЕВИЧА 326 сторінок. Ціна 7.00 дол.

СВОБОДА 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешкає в стейті Нью Джерсі, бонусом 5% стейтського податку

Відділ УККА в Честері наділив стипендії

(с.г.). — В той час, коли окремі українські громади Америки завели „чвари й свари“ у зв'язку з XIII Конгресом Українців Америки, малий, але динамічний Відділ УККА Делеверської Округи з осідком в Честері, Па., виконує громадську та шляхетну працю у всіх ділянках. До важливих із них належить збереження наділення грошових стипендій для студіюючої молоді Делеверської Округи.

Управа Відділу УККА, яку очолює відомий підприємець та суспільно-громадський, церковний і союзний діяч Василь Пастушок, 1978 року створила спеціальний фонд ім. Тараса Шевченка, з якого виплачуються згадані стипендії. Для здобуття фондів Управа влаштує концерти, заводи, а відтак індивідуально окремі члени і громадяни вкладають гроші. З тих, здавалося б, таких малих прихилив, Відділ в 1980 році приділив п'ятим студентам 1,000 доларів стипендій.

Цього 1981 року приділено вже 1,300 доларів, „ому що було зібрано більше грошей на цю цілі. Тут знову належить згадати, що „душою“ тих збірок є ніхто інший, як голова Відділу Василь Пастушок.

Роздача стипендій відбулася у суботу, 2-го травня, під час бенкету з цієї нагоди, що відбувся у репрезентативній залі „Брендіван Терасе“ в Клеймонті, Делевер. Бенкет розпочато американським національним гімном, який відспівала Ірина Бандерська-Лонг, а український гімн співали всі зібрані. Молитву провів парох української православної церкви св. Петра й Павла в Вільмінгтоні о. Павло Гринишин. Усіх гостей щиро привітав голова Святочного комітету В.Пастушок, а переведення церемонії вручення стипендій проводив перший заступник голови Відділу УККА в Честері Степан Біда в асисті Люби Лесик.

Слід згадати, що ця вечірня-бенкет була надзвичайно вміло приготована і переведена Степаном Бідою, який під керівництвом професійно виконував роль тостмаїста. А сталося, це тому, що скрізь промовляла гармонійна співпраця всіх членів Відділу. Можна було побачити, що всі думали лише про те, як здобути найбільше фондів для розподілу поміж студентами. Також слід відзначити толерантність й соборність у розподілі стипендій, доказом чого є список стипендіатів, а саме: Йосиф Шупа, студент школи св. Василія, Стамфорд, Конн., де гартуються душі майбутніх священиків УКЦеркви; семінарист Михайло Невержницький і семінарист Степан Рапа. Обидва є студентами теології в семінарії при українському православному Центрі в Бавнд Бруку. Далі стипендії одержали Миколу Шихановський, Христина Качмар, Віра Малєцька, Христина Назаревич і Олександр Весоловський. Всіх стипендіатів було вісім і, як уже сказано, поміж ними розподілено 1,300 доларів.

Прийшло було бачити цих молодих студентів, які з усімочкою підходили до членів Стипендіальної комісії й дякували за одержані чеки. І правильно висловився під час цієї церемонії тостмаїстер С. Біда, що, мовляв, часто запитуємо, де наша мова, а тут кілька десятків молодих студентів, які прибули в товаристві своїх батьків. Відтак студенти завдячили при звуках оркестру Михайла Ковальчука, яка, на диво, грає лише українські мелодії.

На жаль, с не так вже багато Відділів УККА, що стараються фінансово допомогти нашим студентам, тому було б побажанням, щоб всі ті, які цього ще не зробили, за прикладом Честерської громади допомогли нашим українським дітям — нашому майбутньому.

Вступайте в члени УНС!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛИПНЯ 1981 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН. Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371-ий Відд., о год. 7-й веч., в залі УНДому в Ірвінгатоні, Н. Дж. Проситесь чл. вірніяти залеглі вкладки та набити квитки на Стейтвоні День УНСОюзу, який відбудеться 23-го серпня ц. р. в Бавнд Бруку, Н. Дж. Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст. гол., Ю. Баранюк, фінц. секр., В. Левіцький, кас.

НЕДІЛЯ, 19-го ЛИПНЯ 1981 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд., о год. 2-й по пол. в УНДомі при 237 Норе Аве. Просимо чл. взяти участь. Чеки-дивіденди можна відібрати на зборах. — В. Марушак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 19-го ЛИПНЯ 1981 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. 1-3-й по пол. в залі церкви св. Марії при Washington St. у Кліфтоні, Н. Дж. Просимо всіх членів на збори. — Ів. Бурний, секр.

НЕДІЛЯ, 19-го ЛИПНЯ 1981 р.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-й Відд., о год. 12:30 по пол., в домі фін. секретаря при 3324 Торрінгтон вул. на Пармі. Проситесь чл. вірніяти залеглості. — Б. Задорський, рек. секр.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома соціальна фірма

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

ВОЛТЕР БЕЛІНСЬКИЙ

Walter Bielanski

800 Jamaica Avenue

Brooklyn, N.Y. 11208

Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.

На бажання і для вигод клієнтів, радо заведемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

NEWARK COMPANY'S DEPARTMENT STORES 48 East 7th St. N.Y. GB 3-3555, New York, 10003

Ново видання: „Маруся Чурай“ Ліни Костенко, чудовий історичний роман, до \$5.75, з персилюю 6.50 дол. Ліни Костенко — „Неповторність“ — \$8.00.

До винайму

ДО ВІНАЙМУ в Кергонксоі, близ. Союзівки **УМБЕЛЬОВАНІ АПАРТАМЕНТИ** на літо, або постійно.

ОСЕЛЯ „СТАРІЙ САМБІР“ (914) 626-7049 або (212) 441-3858 Н. БУШАК

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon. 4-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED

Обслуга ЧИРА і ЧЕСНА our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тілівних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME 1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

— in its nearly 50 years of service — has never, nor will it ever, encourage or condone the sending of duty prepaid gift parcels for the purpose of speculation in the Soviet Union. We do not agree or sympathize with the promotion of sending gift parcels for that purpose, nor have we ever advertised in such a manner. We, and our branches, are the same opinion. Following is a listing of our only authorized branches:

Baltimore, Md. 21224 3206 Eastern Avenue	Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall Street
Cleveland, Ohio 44109 3491 West 25th Street	Rochester, N.Y. 14621 681-683 Hudson Avenue
Detroit, Mich. 48310 6720 Michigan Avenue	San Francisco, Calif. 94122 1234 Ninth Avenue
Hamtramck, Mich. 48212 11415 Jos Campau	Seattle, Washington 11551 6th Place, N.E.
Los Angeles, Calif. 90026 2841 Sunset Blvd.	South River, N.J. 08882 168 Whitehead Avenue
Minneapolis, Minn. 55418 2422 Central Avenue, N.E.	Syracuse, N.Y. 13204 318 S. Wilbur Avenue
New Britain, Conn. 06052 97 Shuttle Meadow Avenue	Trenton, N.J. 08610 723 Valley Forge Avenue
New York, N.Y. 10003 101 First Avenue	Wheatridge, Colo. 80033 4330 Quay Street
Parma, Ohio 44134 5432 State Road	Worcester, Mass. 01601 82 Harrison Avenue

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street
PHILADELPHIA, Pa. 19106

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПОДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ

НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ

БРАТСЬКА СЛУЖБА УНСОЮЗУ ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ УНСОЮЗУ

Починаючи з днем 1-го листопада 1980 р. діти у віці до чотирьох і пів року, які будуть забезпечені на суму 15,000 доларів життєвого забезпечення, матимуть гарантовану студійну позиčku на суму 5,000 дол. Якщо вони будуть забезпечені на суму 25,000 доларів життєвого забезпечення, їм буде гарантована студійна позиčka у висоті 7,500 доларів.

Діти у віці від 5-10 років, забезпечені грамотою на суму 15,000 доларів, матимуть гарантовану студійну позиčku на суму 4,000 доларів. Якщо вони будуть забезпечені на 25,000 доларів, матимуть гарантовану студійну позиčku на суму 6,000 доларів. В даному випадку, забезпечення в УНСОюзу, мусить бути грамотою класи Р-20.

Формальне повідомлення про гарантовану позиčku буде вислане разом з грамотою забезпечення, коли вона видана після 1-го листопада 1980 р.

Грамота мусить бути постійно повноправною та з заплаченими всіми вкладками до часу признання студійної позички і на протязі часу її сплачування.

На час позички і її сплачування, грамота мусить бути признана УНСОюзові, як гарантія позички. В часі удіювання позички і коли член-студент має менше, як 21 років, сплату позички мусить гарантувати одно з батьків, або опікун.

Студійна позиčka буде розпложена на протязі 4-ох років на оплату за студію на коледжі, чи другий вищий школі.

Сплачування позички починається три місяці після закінчення студій аппіканта і вона мусить бути повністю сплачена не більше, як 20-ма чверть-річними ратами.

У випадку, коли б час студії, на який позиčka була уділена, був скорочений або перерваний, негайно після цього починається час сплачування позички.

На позиції є малий відсоток у висоті 3% річно від затягнутої суми позички. Ці відсотки нагромаджуватимуться на протязі навчання і вони мають бути сплачені в часі сплачування позички.